

SCHIZOFERENIFÖRBUNDETS VERKSAMHETSMÅL FÖR 2025-2027 OCH RESULTAT FÖR ÅR 2025

schizofreniförbundet

Mål 1 och 2 - Nationella prioriteringar och Insatser för förbättrad vård och stöd vid Schizofreni

Schizofreniförbundet ska på nationell nivå aktivt driva frågor inom följande ämnesområden utifrån mål och visioner:

Förbundet ska:

- arbeta för en bättre psykosvård för personer med schizofreni och liknande psykossjukdom bl.a. genom projektet "Bättre psykosvård genom bättre beställningar".
- driva att vår målgrupp omfattas av LSS, bland annat genom debattartiklar i alla typer media samt genom uppvaktningar av ansvariga politiker samt följa upp hur enskilda regioner och kommuner lever upp till ställda krav.
- hålla sig a jour med forskning om sjukdomen schizofreni och skaffa sig kunskap om nya behandlingsformer, aktuella kliniska prövningar, kognitiva funktionsnedsättningar, återhämtning och rehabilitering.
- ta initiativ till och aktivt medverka i forskning om effekterna av långtidsbehandling med antipsykotiska läkemedel samt andra insatser.
- aktivt bevaka frågor som rör den fysiska hälsan hos personer med allvarlig psykisk sjukdom. Denna grupp är överrepresenterad när det gäller hjärt-kärlsjukdomar, diabetes, metabola syndrom (svår övervikt) och relaterade komplikationer.
 - o Förbundet ska driva kunskaphöjande insatser och opinionsbildning kring tillgängliga läkemedel för viktnedskning och diabetesbehandling, samt verka för att Socialstyrelsens riktlinjer utvecklas och implementeras.
 - o Förbundet ska påtala att ansvaret för den somatiska vården för vår målgrupp överförs till den psykiatriska vården, för att åtgärda de betydande bristerna som i dagsläget finns, särskilt inom primärvården
- stötta regionernas nationella kunskapsstyrningsorganisation (Nationellt programområde psykisk hälsa, särskilt den nationella arbetsgruppen schizofreni och liknande tillstånd) samt det nationella vårdprogrammet levnadsvanor.
 - o Målet är att stödja implementeringen av de nationella vård- och insatsprogrammen särskilt det personcentrerade vårdförloppet för schizofreni
- samt verka för att Socialstyrelsens riktlinjer utvecklas och implementeras.
 - o Förbundet ska noggrant bevaka att Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård – och stöd av schizofreni och likande psykossjukdom efterföljs. Vilket i dagsläget inte är fallet enligt Socialstyrelsens nationella utvärdering av vård och stöd vid schizofreni under hösten 2022. Förbundet driver sedan våren 2023 tillsammans med alla lokal- och distriktsföreningar i landet nationell kampanjen "Ett liv värt att leva!". Då Försäkringskassan följer och baserar sina beslut på Socialstyrelsens riktlinjer, är detta arbete av stor betydelse för att säkerställa att personer med allvarlig psykisk sjukdom får tillgång till ekonomiska stödfunktioner, såsom sjukpenning, aktivitetsersättning och andra förmåner.
 - o Genom att påverka och förbättra riktlinjerna kan förbundet bidra till att dessa personer får rättvisa möjligheter till ekonomisk trygghet och adekvat stöd i sin vardag.

- Förbundet ska medverka till att sprida Socialstyrelsens rapport om IPS (Individual Placement and Support) i de kommuner som använder sig av modellen.
- Vidare ska förbundet stärka samarbetet med andra patientföreningar och regionernas nationella kunskapsstyrningsorganisation (Nationellt programområde psykisk hälsa samt den nationella arbetsgruppen schizofreni och liknande tillstånd). Målet är att stödja implementeringen av det nationella vård- och insatsprogrammet samt det personcentrerade vårdförloppet för schizofreni
- bevaka behoven av både regional öppen- och slutenvård inom psykiatri samt aktivt arbeta för att stärka samarbetet med SKR, Socialstyrelsen och andra relevanta myndigheter.
- noggrant bevaka att Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård – och stöd av schizofreni och likande psykosjukdom efterföljs. Vilket i dagsläget inte är fallet enligt Socialstyrelsens nationella utvärdering av vård och stöd vid schizofreni under hösten 2022. Förbundet driver sedan våren 2023 tillsammans med alla lokal- och distriktsföreningar i landet nationell kampanjen ”Ett liv värt att leva!”.
- verka för att varje individ får det stöd de behöver genom individuell utprovning och kontinuerlig uppföljning av läkemedel samt övriga insatser.
- följa utvecklingen när det gäller personligt ombud ute i landet, gärna i samarbete med RSMH, Riksförbundet Balans, NSPH, Yrkesföreningen för personligt ombud Sverige. Samma sak gäller bevakningen av god man och förvaltare samt eventuella förändringar i lagstiftningen.
- samla den kompetens som finns i förbundet angående boendefrågor.

Uppnådda mål och framsteg 2025 – mål 1&2

År 2025 har varit ett år då Schizofreniförbundet inte bara deltagit i samhällsdebatten, utan aktivt varit med och format den. Genom strategisk närvaro i nationella beslutsprocesser, internationella riktlinjearbeten, statliga arbetsgrupper och i den offentliga debatten har förbundet tydligt flyttat fram positionerna för personer med schizofreni och liknande psykosjukdomar. Arbetet har förenat vetenskaplig tyngd, erfarenhetsbaserad kunskap och moralisk tydlighet.

Förbättrad psykosvård – från kritik till konkret förändring

Psykosvårdens brister har under lång tid varit kända. Under 2025 har Schizofreniförbundet gjort dem omöjliga att ignorera. Vid Svenska Psykiatrikongressen satte förbundet psykosvårdens eftersatta läge högst upp på den nationella professionella dagordningen genom två strategiska seminarier där kliniker, verksamhetschefer, forskare och regionala beslutsfattare möttes i en rak diskussion om ansvar, resurser och kvalitet. I linje med initiativet ”Bättre psykosvård genom bättre beställningar” har förbundet tydliggjort att god vård inte enbart är en klinisk fråga, utan en fråga om styrning, uppföljning och politisk prioritering. Dialoger med Socialstyrelsen, SKR och Regeringskansliet har resulterat i konkreta inspel om behandlingsalgoritmer, kontinuitet, specialistkompetens och implementering av nationella riktlinjer.

Social trygghet, LSS och personligt ombud – från rättighet till verklighet

För personer med schizofreni är social trygghet ofta avgörande för överlevnad, stabilitet och återhämtning. Under 2025 har Schizofreniförbundet konsekvent drivit frågan om rättssäkra och långsiktiga stödinsatser. Genom remissvar, myndighetsdialoger och samverkan med andra organisationer har behovet av stärkt tillgång till personligt ombud och tydligare nationellt ansvar lyfts

med kraft. Förbundet har särskilt betonat att ojämlik tillgång mellan kommuner skapar strukturell otrygghet för en redan utsatt grupp. Arbetet har bidragit till en stärkt nationell kravbild kring långsiktighet, likvärdighet och rättssäkerhet.

Forskning och riktlinjer – patientperspektivet in i den globala kunskapsfronten

Schizofreniförbundet har under året tagit plats i den internationella kunskapsutvecklingen. Genom medförfattarskap i INTEGRATE-riktlinjerna publicerade i The Lancet Psychiatry har patient- och anhörigperspektivet integrerats i globala behandlingsalgoritmer samt nya globala behandlingsriktlinjer för schizofreni. Detta markerar ett avgörande steg från att vara mottagare av riktlinjer till att vara medskapare. I Läkemiddelsverkets arbetsgrupp för uppdaterade nationella behandlingsrekommendationer har förbundet drivit frågor om tidigare användning av depåpreparat, tydligare väg till klopazin, systematisk metabol uppföljning och aktiv behandling av viktuppgång och diabetes. Den somatiska överdödligheten vid schizofreni har konsekvent lyfts som en jämlikhets- och patientsäkerhetsfråga.

Läkemedelstillgång och ekonomiska barriärer – jämlik vård i praktiken

Genom representation i NT-rådets patientråd har Schizofreniförbundet säkerställt att personer med svår psykisk sjukdom inte osynliggörs i nationella prioriteringsprocesser. Under året har förbundet tydliggjort att antipsykotiska läkemedel är livsnödvändiga och att fördröjd eller ojämlik tillgång riskerar återfall, tvångsvård och förtida död. När regeringen föreslog en kraftig höjning av högkostnadsskyddet mobiliserade förbundet snabbt genom remissvar, namninsamling med tiotusentals underskrifter, debattartikel tillsammans med 26 organisationer samt medarrangemang, och inledningstalare av Medicinmarschen. Frågan etablerades tydligt som en jämlikhets- och livskvalitetsfråga för personer beroende av livslång behandling. I samband med mobiliseringen skickade Schizofreniförbundet även ett öppet brev till social- och sjukvårdsministrarna, utvalda politiker på regeringskansliet samt riksdagens psykiatripolitiska nätverk med titeln ”Schizofreni och läkemedel: När ekonomin avgör liv och död”. Brevet tydliggjorde de allvarliga konsekvenserna av ett höjt högkostnadsskydd för personer med schizofreni och andra svåra psykiska sjukdomar. Med stöd i forskningen lyftes att kontinuerlig antipsykotisk behandling minskar risken för återfall och förtida död, samt att ekonomiska hinder för läkemedel riskerar att leda till återinsjuknande, ökade sjukhusinläggningar och ökad dödlighet.

Fysisk hälsa och samsjuklighet – att minska den oacceptabla överdödligheten

Personer med schizofreni dör i genomsnitt 15–20 år tidigare än befolkningen i övrigt. Under 2025 har förbundet kraftfullt drivit kravet på strukturerad metabol kontroll, aktiv behandling av läkemedelsinducerad viktuppgång samt tydligare ansvarsfördelning mellan psykiatri och primärvård. Den fysiska hälsan har placerats där den hör hemma som en integrerad del av psykosvården.

Nationell kunskapsstyrning – från riktlinje till implementering

Genom deltagande i Nationellt programområde psykisk hälsa och den nationella arbetsgruppen för schizofreni har Schizofreniförbundet bidragit till utvecklingen av vård- och insatsprogram samt det personcentrerade vårdförloppet. Fokus har inte enbart legat på formulering, utan på faktisk implementering och uppföljning.

Medlemsnära erfarenheter som strategiskt underlag

Över 3 200 samtal i Stödlinjen, och ytterligare samtal med juridisk rådgivning och psykologiskt samtalsstöd har under året genererat systematisk kunskap om vårdens brister i kontinuitet, uppföljning och individanpassning. Dessa erfarenheter har inte stannat i det enskilda samtalet, de har omsatts i remissarbete, myndighetsdialog och artiklar.

Samlad bedömning

Sammantaget visar 2025 att Schizofreniförbundet har gått från att vara en röst bland andra till att vara en central nationell aktör i utvecklingen av psykosvård, läkemedelspolitik och social trygghet. Genom att förena vetenskaplig trovärdighet, internationell närvaro och medlemsnära erfarenhet har förbundet stärkt sin legitimitet och sitt genomslag. Arbetet under året har lagt en stabil grund för fortsatt systemförändring mot en jämlik, evidensbaserad och värdig vård för personer med schizofreni.

Förbättringsområden:

- Tydligare mätbar uppföljning av hur Socialstyrelsens riktlinjer faktiskt implementeras regionalt.
- Systematiserad bevakning av tvångsvård och rättspsykiatri med dokumenterad analys av rättssäkerhet och vårdkvalitet.
- Fördjupad påverkan i frågor om metabol screening och strukturerad somatisk uppföljning, med konkreta krav på nationell uppföljning.
- Utveckla ett tydligt policydokument kring LSS och schizofreni som kan användas i dialog med riksdag och departement.
- Tydligare strategi för hur medlemsnära erfarenheter omsätts till återkommande policyrapporter.

Mål 3 och 4 - Kunskap, kommunikation och stöd: insatser för att motverka stigma och stärka anhöriga och personer som lever med schizofreni och liknande psykossjukdom

Schizofreniförbundet ska på nationell nivå främja kunskap, kommunikation och stöd för att motverka stigma och stärka personer som lever med schizofreni samt deras anhöriga.

- Förbundet ska sprida kunskap och information om schizofreni och liknande psykossjukdomar genom föreläsningar, filmer och artiklar i olika medier, med målet att motverka fördomar och stigma. Dessutom ska förbundet aktivt följa upp och medverka i IFS Göteborgs Arvsfondsprojekt StigmaWatch och dess efterföljande utbildningsprojekt riktat mot journalister, med fokus på att motverka felaktig och nedsättande användning av ord kopplade till schizofreni i texter.
- Förbundet ska arbeta aktivt med att använda och uppdatera befintligt material för att säkerställa att det är aktuellt, relevant och anpassat för målgruppens behov.
- Medlemstidskriften Empati utges i fyra nummer om året. Tidningen är en kommunikationskanal med förbundets föreningar och enskilda medlemmar samt med ansvariga politiker och verksamhetsföreträdare. Målet är att tidningen i så hög grad som möjligt ska bära sina egna kostnader till exempel genom annonser.
- Återkommande inslag i Empati är Juristen samt Psykologen har ordet. I tidningen ska nya rön, intressanta verksamheter ute i landet, brister i vården och omsorgen synliggöras samt intressanta personer presenteras. Förbundets hemsida ska vara ett levande forum som ständigt kan förändras och utvecklas. En gåvodel, där Schizofrenifonden marknadsförs ska ligga tydlig och lättillgänglig på hemsidan.
- Förutom stödet i Empati under rubrikerna Juristen samt Psykologen har ordet ska det ges möjlighet till individuell rådgivning.
- Förbundet ska fortsätta sitt arbete med att utveckla och utbilda i Prospect, ett program framtaget av EUFAMI som består av olika delar för att ge stöd till närstående/anhöriga, exempelvis föräldrar till vuxna barn eller syskon till någon som insjuknat i schizofreni eller liknande psykossjukdom. Prospect innehåller även programdelar för själverfarna och personal. Materialet ska digitaliseras, uppdateras och anpassas till det svenska systemet för att nå och vara relevant för en bredare målgrupp.
- Det så kallade "Anhörig-projektet" är avslutat som projekt, men de filmer som tidigare togs fram finns på förbundets hemsida och bör användas för att visa anhörigas många gånger svåra situation.
- Även minderåriga barn till personer som lever med svår psykisk sjukdom behöver stöd och kunskap om föräldrarnas (eller någon annan i familjen) sjukdom liksom personal som i sitt arbete möter dessa barn. Här finns förbundets tidigare utbildningsmaterial "Se barnet, Flickan Mamman och Demonerna", som fortfarande bör användas. Tanken med materialet (en seminariedag) är att söka skapa tvärprofessionella nätverk kring familjer, där schizofreni och liknande psykossjukdomar förekommer.

- "Källan" är ett stödprogram och en gruppverksamhet för barn, unga och föräldrar som sker på förbundets kansli och som ska fortsätta att utvecklas.

Uppnådda mål och framsteg 2025 – mål 2&4

Schizofreniförbundet ska på nationell nivå främja kunskap, kommunikation och stöd för att motverka stigma och stärka personer som lever med schizofreni samt deras anhöriga. Detta omfattar kunskapsspridning, antistigmaarbete, medlemskommunikation genom Empati, digital utveckling, individuell rådgivning, strukturerat anhörigstöd genom Prospect, användning av anhörigfilmer, stöd till barn genom utbildningsmaterial samt fortsatt utveckling av gruppverksamheten Källan. Under 2025 har Schizofreniförbundet tydligt förflyttat arbetet från enbart kunskapsspridning till strategisk samhällspåverkan. Arbetet har kombinerat medlemsdriven erfarenhetskunskap, vetenskaplig förankring, internationellt samarbete och konkret stöd i vardagen. Resultatet är en förstärkt nationell röst i antistigmaarbetet och en tydligare position som kunskaps- och utvecklingsaktör inom psykosområdet.

Kunskap som normförändring – språk, media och offentlighet

Genom föreläsningar, artiklar och digital kommunikation har förbundet aktivt utmanat stereotypa föreställningar om schizofreni. Medverkan i StigmaWatch och riktade utbildningar till journalister har konkret bidragit till förändrat språkbruk och ökad medvetenhet om hur ordval påverkar bemötande, vårdsökande och samhällsdeltagande. Arbetet har därmed flyttat fokus från individens problem till samhällets ansvar.

Empati – en medlemsdriven opinionsplattform

Empati utkom i fyra nummer under 2025 och har fungerat som en central opinionsplattform och samlade röst för förbundet. Under året ökade bidragen från Schizofreniförbundets lokalföreningar, vilket ytterligare stärkte den lokala förankringen och gav en bredare nationell spegling av målgruppens verklighet. Fler egenerfarna skribenter än tidigare medverkade, och tidningen rymde inte bara analyser och debatt utan även personliga berättelser, målningar och dikter. Dessa konstnärliga och litterära uttryck gav utrymme för erfarenheter som annars sällan når offentligheten och bidrog till att fördjupa förståelsen för livsvillkoren vid schizofreni. Genom återkommande spalter såsom Juristen har ordet och Psykologen har ordet har tidningen kombinerat politisk analys med konkret vägledning i rättighets- och behandlingsfrågor. Empati har synliggjort brister i vård och omsorg, lyft fram internationella samarbeten och forskningsinitiativ samt stärkt kopplingen mellan medlemsnära erfarenhet och nationell policyutveckling. Samtidigt har tidningen arbetat målmedvetet mot ökad ekonomisk självständighet genom annonsintäkter och därmed stärkt sin långsiktiga hållbarhet.

Digital expansion – ökad räckvidd och förtroende

Den digitala kommunikationen har stärkts genom regelbunden publicering och ett mer enhetligt uttryck i alla kanaler. LinkedIn har vuxit kraftigt och etablerats som en plattform för professionell dialog kring forskning, riktlinjer och policy. Instagram och hemsidan har fungerat som tillgängliga kunskapsnav för målgruppen. Den ökade digitala närvaron har stärkt förbundets varumärke och bidragit till större genomslag för kunskapsbaserat innehåll.

Individuell rådgivning – rättssäkerhet i praktiken

Förbundet har erbjudit individuell rådgivning i juridiska och psykosociala frågor. Stödet har omfattat merkostnadsersättning, vård- och behandlingsfrågor, boende, ekonomi och myndighetskontakter. Genom att kombinera juridisk kompetens med erfarenhetsförståelse har förbundet stärkt

rättssäkerheten och minskat den ensamhet som ofta uppstår i mötet med ett allt mer restriktivt välfärdssystem.

Prospect – nationellt anhörigstöd med europeisk grund

Under 2025 har Prospect vidareutvecklats och stabiliserats genom riktade insatser efter beviljat statsbidrag från Socialstyrelsen. Prospectgruppen. Tre nationella digitala tematräffar om schizofreni, juridik och återhämtning genomfördes med cirka 200 deltagare. Prospect spreds nationellt genom informationsinsatser till chefer inom vuxenpsykiatri i samtliga regioner samt genom medverkan vid NKA/NSPH:s nationella inspirationsdag med över 900 deltagare. Studiecirkel genomfördes på fyra orter samt digitalt och nådde cirka 60 deltagare från hela landet. Genom det fördjupade samarbetet med Stödlinjen fick cirka 300 personer information om Prospect, såförtidigt som omkring 1 500 anhörigsamtal genomfördes under året. Handledarutbildning genomfördes, Prospect Vuxna barn färdigställdes och en nationell utvärdering av programmet slutfördes med överlag goda resultat. Ett nytt formulär för löpande uppföljning och kvalitetssäkring har tagits fram, vilket stärker programmets struktur och framtida utvecklingsmöjligheter.

Barnperspektiv och Källan – att bryta tystnaden tidigt

Under 2025 har Källan erbjudit manualbaserat och relationsinriktat gruppstöd för barn, ungdomar, unga vuxna och vuxna anhöriga till personer med psykisk ohälsa. Verksamheten har omfattat sex grupper samt löpande konsultationer via telefon och e-post till barn, föräldrar och andra anhöriga. Grupper har genomförts även vid lågt deltagarantal för att säkerställa tillgång till stöd och skapa trygga, nära samtalsklimat. Deltagare har lyft minskad ensamhet, ökad förståelse för sin situation och stärkt emotionell hanteringsförmåga som centrala resultat. Genom sitt stabila och tillgängliga arbetssätt har Källan bidragit till att synliggöra barns och ungas behov i familjer där psykossjukdom förekommer och därmed stärkt det förebyggande och stödjande arbetet i Stockholms län.

Barnperspektiv och kunskap – från familjestöd till internationell spridning

Under 2025 stärkte Schizofreniförbundet sitt arbete för barn som anhöriga och för tidig kunskap om psykisk sjukdom. Barnboken När hjärnan blir sjuk lanserades även i en engelsk utgåva, When the Brain Gets Sick. Boken, skriven av Klas Kullander och Åsa Konradsson Geuken i samverkan med Schizofreniförbundet, erbjuder ett pedagogiskt och tillgängligt sätt att förklara hjärnans sjukdomar för barn och unga. Genom stöd från EUFAMI möjliggjordes internationell spridning av den engelska utgåvan, vilket breddade räckvidden från en nationell till en internationell publik och gav familjer, skolor och organisationer ett konkret verktyg för att samtala om psykisk sjukdom utan stigma. Boken presenterades även på flera nationella och internationella arenor. Vid Bokmässan i Göteborg 2025 lyftes den som ett exempel på hur litteratur kan bidra till att minska stigma och skapa tidiga samtal om psykisk hälsa. Genom scenprogram, poddmedverkan och möten med besökare stärktes förbundets roll som kunskapsförmedlare och som röst för barn och familjer i frågor om psykisk hälsa. Arbetet fick också global spridning genom presentationen av When the Brain Gets Sick vid World Mental Health Congress i Portugal, där boken lyftes som ett konkret exempel på hur barnanpassade verktyg kan bidra till prevention och stigma-minskning internationellt.

Erasmus+ – internationell metodutveckling mot stigma

Under 2025 beviljades förbundet sitt första Erasmus+-anslag och inledde ett tvåårigt samarbete med organisationer i Grekland och Portugal. Projektet stärker återhämtningsinriktade arbetssätt och placerar lived experience i centrum för metodutveckling. Detta markerar en strategisk förflyttning: från nationell aktör till europeisk utvecklingspartner inom antistigma- och återhämtningsarbete.

Forskning och stipendier – kunskap som framtidsinvestering

Genom Schizofrenifonden har förbundet fortsatt att stödja forskning, unga forskare och kreativa projekt inom schizofreniområdet. Reseanslag, kompetensstipendier och riktade utlysningar har bidragit till att stärka kunskapsutveckling och innovation. Genom att koppla medlemsnära erfarenheter till vetenskapliga initiativ och internationella samarbeten har förbundet bidragit till en kunskapskedja som sträcker sig från forskning till konkret stöd i vardagen.

Kultur och stigma – psykosens erfarenhet i offentligheten

Under året initierade Schizofreniförbundet även ett samarbete med kulturprojektet ORDER2025 – Mellan mörker och mening, ett konstnärligt projekt som utforskade psykosens erfarenhet genom teater, bildkonst och samtal. Projektet byggde på Lars Noréns texter och dramatiserades av Mats Flink, med inslag av autentiska journalanteckningar och levd erfarenhet. Genom föreställning, utställning och publika samtal skapades nya arenor för dialog om psykos, lidande och mening. Initiativet bidrog till att göra erfarenheter av psykossjukdom mer synliga och begripliga i offentligheten och stärkte förbundets antistigmaarbete genom kulturens uttrycksformer.

Samlad bedömning

År 2025 visar att Schizofreniförbundet har kombinerat politisk skärpa, vetenskaplig förankring och medlemsnära stöd i ett sammanhållet arbete för kunskap, rättigheter och stigma-minskning. Arbetet har inte enbart spridit information – det har bidragit till att förändra samtalet om schizofreni i offentligheten. Genom strategisk kommunikation, internationell samverkan, kulturinitiativ, kunskaps-spridning till barn och familjer samt strukturerat anhängstöd har förbundet breddat sina arenor och nått nya målgrupper. Initiativ som barnboken *When the Brain Gets Sick*, kulturprojektet ORDER2025 och Erasmus+-samarbetet visar hur erfarenhetskunskap, forskning och samhällsengagemang kan förenas i nya former för antistigmaarbete. Samtidigt har verksamheter som Prospect, Källan, individuell rådgivning och medlemskommunikationen genom Empati fortsatt att ge konkret stöd till personer som lever med schizofreni och deras anhöriga. Kombinationen av vardagsnära stöd och strategiskt opinionsarbete har stärkt förbundets roll som både kunskapsbärare, utvecklingspartner och nationell röst i psykosfrågor. Tillsammans lägger dessa insatser grunden för ett mer långsiktigt och systematiskt arbete för kunskap, delaktighet och jämlika livsvillkor för personer med schizofreni och deras familjer.

Förbättringsområden

- Utveckla en samlad nationell antistigmastrategi med tydliga mål och indikatorer för räckvidd, mediegenomslag och förändrat språkbruk.
- Stärka den systematiska uppföljningen av Prospect genom tydligare statistik över deltagare, regional spridning och långsiktiga effekter för anhöriga.
- Integrera barnperspektivet mer konsekvent i förbundets kunskaps-, opinions- och utbildningsinsatser.
- Vidareutveckla den digitala rådgivningen och analysera inkommande ärenden för att identifiera strukturella brister i vård och välfärdssystem.
- Öka extern finansiering av kunskaps- och utbildningsinsatser genom fler riktade projektansökningar och internationella samarbeten.
- Utveckla strukturer för att systematiskt ta tillvara internationella samarbeten (EUFAMI, Erasmus+, forskningsnätverk) i förbundets nationella kunskaps- och påverkansarbete.

Mål 5 - Inkludering och erfarenhetsbaserad kunskap och expertis i fokus

Schizofreniförbundet ska på nationell nivå verka för inkludering och erfarenhetsbaserad kunskap och expertis i fokus.

- Förbundet ska ta tillvara kunskaper och erfarenheter hos dem som själva drabbats av schizofreni och liknande psykossjukdom inte minst inom tvångsvården och inom rättspsykiatrien bland annat genom enkäter, intervjuer och aktuella rapporter.
- Erfarenhetsgruppens (EG:s) interna arbete ska utvecklas i den takt som gruppen finner lämpligt. Referensgruppen arbetar kontinuerligt tillsammans med förbundsstyrelsen.
- Projekt som "Shared reading", som tidigare drivits i Region Jönköping kan vara ett värdefullt och berikande tillskott i mötet mellan människor. Andra former av studiecirkel och inte minst olika former av fysisk aktivitet i grupp kan också vara vägar till utvecklande möten.

Uppnådda mål och framsteg 2025 – mål 5

Schizofreniförbundet ska på nationell nivå verka för inkludering och erfarenhetsbaserad kunskap och expertis i fokus. Förbundet ska ta tillvara kunskaper och erfarenheter hos dem som själva drabbats av schizofreni och liknande psykossjukdom, inte minst inom tvångsvården och rättspsykiatrien.

Erfarenhetsgruppens arbete ska utvecklas i den takt gruppen finner lämpligt, och referensgruppen ska kontinuerligt arbeta tillsammans med förbundsstyrelsen. Shared Reading, studiecirkel och fysisk aktivitet i grupp ska främja inkluderande och utvecklande möten.

Erfarenhet som kunskapskälla – från enskild röst till nationellt underlag

Under 2025 har Schizofreniförbundet systematiskt samlat och synliggjort erfarenheter från personer som lever med schizofreni. Stödlinjen tog emot drygt 3 200 samtal under året, varje samtal en berättelse om hur vård, stöd och myndighetsutövning fungerar i praktiken. I återkommande kontakter framkommer brister i kontinuitet, tillgång till kompetent personal och rättssäkerhet. Erfarenheter från tvångsvård och rättspsykiatrisk vård aktualiseras bland annat genom frågor om merkostnadsersättning och rättsliga oklarheter, vilket också uppmärksammats av Högsta förvaltningsdomstolen. Förbundet har tydligt markerat att civilsamhället kan vara ett viktigt komplement, men aldrig en ersättning för en fungerande specialistpsykiatri. I samband med den offentliga diskussionen om situationen i Linköpingspsykiatrien lyftes patientsäkerhet och suicidprevention som grundläggande ansvar för regionerna. Detta var inte enbart en reaktion – det var ett principiellt ställningstagande.

Erfarenhetsgruppen – erfarenhet som aktiv expertis

Erfarenhetsgruppen (EG) har under 2025 haft regelbundna digitala arbetsmöten där medlemmarna förberett träffar, diskuterat aktuella frågor och arbetat med textproduktion. Arbetet har bland annat resulterat i en artikel baserad på gruppens workshop om ofrivillig ensamhet, vilken kommer att skickas till utvalda medier. En workshop om läkemedel har genomförts och kommer att resultera i en artikel under 2026. EG:s medlemmar har föreläst om egen erfarenhet, deltagit i enkätundersökningar och intervjuats i gymnasie- och universitetsarbeten. Genom detta arbete bidrar gruppen aktivt till kunskapsspridning, minskad stigmatisering och en mer nyanserad förståelse av psykosjukdom. Referensgruppen har arbetat kontinuerligt tillsammans med förbundsstyrelsen. Det innebär att erfarenhetsbaserad kunskap inte enbart synliggörs externt, utan också integreras i förbundets interna arbete och prioriteringar. På så sätt ges personer med egen erfarenhet reellt inflytande över hur frågor om vård, stöd och livsvillkor formuleras och drivs.

Inkludering i praktiken – gemenskap som metod

Shared Reading har lyfts som en modell för jämlika samtal där varje röst ges utrymme. Studiecirkel och samverkan med Studieförbundet Vuxenskolan har utvecklats vidare, inklusive deltagande i Nationellt organ för dialog och samrådsworkshop tillsammans med cirka 15 funktionsrättsorganisationer. Den natur- och trädgårdsbaserade verksamheten i Stockholm har under 2025 genomförts med beviljade medel och utvecklats till en genomarbetad modell för återhämtningsinriktade mötesplatser. Genom månatliga kunskapsinslag och naturutflykter har deltagarna erbjudits en strukturerad och trygg gemenskap som stärker självförtroende, social tillhörighet och meningsfull sysselsättning. Projektperioden avslutas, men de erfarenheter och arbetssätt som utvecklats kommer att dokumenteras och spridas till lokalföreningar som inspiration för liknande initiativ. Arbetet visar att inkludering inte är en vision, det är en konkret praktik.

Mätbara indikatorer 2025

- Drygt 3 200 inkomna samtal till stödlinjen.
- Regelbundna arbetsmöten i Erfarenhetsgruppen.
- Artiklar i Empati författade av EG-medlemmar.
- Deltagande i workshop med cirka 15 funktionsrättsorganisationer.
- Etablerad och finansierad natur- och trädgårdsbaserad verksamhet.

Samlad bedömning – erfarenhet som strukturförändrande kraft

År 2025 visar att Schizofreniförbundet inte enbart samlar berättelser, förbundet omvandlar dem till kunskap, påverkan och strukturella krav. Erfarenheter från tvångsvård och rättspsykiatri har lyfts in i juridiska, politiska och offentliga sammanhang. Genom att integrera personer med egen erfarenhet i kunskapsproduktion och styrning har förbundet stärkt sin roll som nationell röst för rättssäker, tillgänglig och värdig psykiatrisk vård.

Förbättringsområden

- Ta fram en årlig erfarenhetsrapport baserad på Stödlinjen, tvångsvårdserfarenheter och rättspsykiatri.
- Utveckla en strukturerad modell för hur Erfarenhetsgruppen deltar i remissarbete och policyskrivning.
- Fördjupa arbetet kring tvångsvård med tydliga nationella krav på transparens, uppföljning och rättssäkerhet.
- Säkerställa representation av egnerfarna i externa arbetsgrupper och nationella forum.
- Sprida modeller som Shared Reading och naturbaserad verksamhet nationellt.

Mål 6 och 7 - Strategisk utveckling och förstärkning av förbundets arbete

Schizofreniförbundet ska på nationell nivå verka för Strategisk utveckling och förstärkning av förbundets arbete.

Förbundsstyrelsen ska:

- arbeta med att utveckla hela sin organisation för att stärka förbundets identitet baserat på gemensamma intressen och värderingar hos medlemmarna. Förbundet ska upplevas som en strategisk, offensiv och opinionsbildande organisation.
- verka för bildandet av arbetsgrupper i angelägna frågor tillsammans med intresserade lokala föreningar.
- fortsätta sitt arbete med att följa upp hur de enskilda lokalavdelningarna och distrikten är organiserade. Förbundsstyrelsen ska vidare undersöka hur föreningarna kan arbeta effektivare för att ge bättre förutsättningar att agera och synas utåt lokalt och regionalt. Förbundet ska exempelvis genom redan framtagna projekt kunna samverka med andra som kan gagna vår målgrupp att utvecklas positivt, det vill säga kommuner, regioner och andra funktionsrättsorganisationer.
- sträva efter att arbeta för en budget i balans. All verksamhet ska vara finansierad utifrån given budget. Schizofrenifonden ska aktivt marknadsföras. Förbundets finansiella bas ska stärkas genom att söka projektmedel av olika slag.
- förstärka medlemsrekryteringen genom att bland annat värva medlemmar bland vänner, stödpersoner och personal, gärna också lite yngre.

Uppnådda mål och framsteg 2025 – mål 6 & 7

Schizofreniförbundet ska på nationell nivå verka för strategisk utveckling och förstärkning av förbundets arbete. Förbundsstyrelsen ska utveckla organisationens identitet, stärka lokalaföreningar och distrikt, arbeta för budget i balans, förstärka den finansiella basen och utveckla medlemsrekryteringen, så att förbundet tydligt uppfattas som en strategisk, offensiv och opinionsbildande aktör.

Tydlig ledning och strategisk styrning

Under 2025 har förbundsstyrelsen haft fem protokollförda styrelsemöten samt ett protokollfört möte i arbetsutskottet. Mötesstrukturen har möjliggjort kontinuerlig uppföljning, strategisk prioritering och snabb hantering av aktuella frågor. Styrelsen har arbetat målmedvetet för att positionera förbundet som en tydlig nationell röst i frågor som rör schizofreni och liknande psykosjukdomar. Den organisatoriska förstärkningen har varit en förutsättning för ett mer offensivt intressepolitiskt arbete.

Ekonomisk disciplin som grund för politisk styrka

Trots en oförutsedd hyreshöjning om cirka 100 000 kronor landade resultatet för kärnverksamheten på cirka 155 000 kronor. Detta var bättre än budgeterat och visar på ekonomisk kontroll i ett ansträngt läge. Annonsintäkterna ökade tydligt under året, både i medlemstidningen Empati och på

hemsidan. Schizofrenifonden samlade in cirka 99 000 kronor och beviljade utdelningar om cirka 120 000 kronor till forskning och medlemsnära insatser. Projektmedel särredovisas strikt enligt beviljade budgetar och medel som inte används återbetalas. Denna ekonomiska transparens stärker förbundets trovärdighet gentemot bidragsgivare och myndigheter.

En starkare organisation – nationellt och lokalt

Kansliets arbete har fortsatt att effektiviseras och strategisk samordning har intensifierats. Förbundet har trots avsaknad av anställd kanslipersonal upprätthållit och utvecklat sin administrativa och strategiska kapacitet. Lokalföreningar och distrikt har följts upp genom dialog och stöd, med målet att stärka deras synlighet och handlingskraft. Samverkan med kommuner, regioner och andra funktionsrättsorganisationer har uppmuntrats som en del av en mer offensiv lokal närvaro.

Medlemsrekrytering och långsiktig förnyelse

Medlemsrekrytering har under året lyfts som en strategisk fråga för hela organisationen. Särskild vikt har lagts vid att nå yngre personer samt närstående och yrkesverksamma som möter målgruppen i sitt arbete. En breddad medlemsbas är en förutsättning för förbundets långsiktiga styrka och fortsatta opinionsbildande roll.

Samlad bedömning – organisatorisk styrka som politisk plattform

År 2025 visar att Schizofreniförbundet har stärkt sin organisatoriska struktur, ekonomiska stabilitet och strategiska tydlighet. Genom aktiv styrning, ekonomisk disciplin och förstärkt medlemsarbete har förbundet lagt grunden för en mer offensiv och tydlig nationell opinionsroll. En stabil organisation är inte ett självändamål den är plattformen för att driva krav på bättre vård, stärkt rättssäkerhet och förbättrade livsvillkor för personer med schizofreni.

Förbättringsområden

- Utveckla en treårig strategisk organisationsplan med tydliga prioriteringar.
- Öka projektportföljen och diversifiera finansieringskällor.
- Ta fram medlemsstrategi med särskilt fokus på yngre och yrkesverksamma.
- Tydligare struktur för lokalföreningsstöd och uppföljning.
- Utveckla en extern kommunikationsstrategi för att stärka förbundets roll som nationell opinionsledare.

Mål 8: Samarbete och utveckling genom utbildning och digitalisering

Schizofreniförbundet ska på nationell nivå och regional nivå verka för strategisk utveckling och förstärkning av förbundets arbete.

- Förbundet och dess lokala föreningar ska i första hand samarbeta med Studieförbundet Vuxenskolan internationellt, nationellt, regionalt och lokalt inte minst för att skapa hållbara projekt. Ibland finns det anledning att arbeta med andra studieförbund.
- Studiecirkelarbeta kan sannolikt idag i större utsträckning bedrivas digitalt och på så sätt nå ut till fler.

Uppnådda mål och framsteg 2025 – mål 8

Schizofreniförbundet ska på nationell och regional nivå verka för strategisk utveckling och förstärkning av förbundets arbete genom samarbete, utbildningsinsatser och digital utveckling. Förbundet och dess lokala föreningar ska i första hand samarbeta med Studieförbundet Vuxenskolan för att skapa hållbara projekt. Studiecirkelarbeta ska i ökad utsträckning kunna bedrivas digitalt för att nå fler och öka tillgängligheten.

Strategiskt samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan

Samverkan har skett på nationell, regional och lokal nivå och har möjliggjort genomförande av studiecirkelar och andra bildningsaktiviteter med organisatorisk stabilitet. Genom detta samarbete har förbundet stärkt projektens hållbarhet och säkerställt att folkbildningsarbetet vilar på en etablerad struktur. I de fall där det bedömts lämpligt har samarbete även kunnat ske med andra studieförbund.

Nya samarbetsformer mellan kultur, erfarenhetskunskap och samhällsdialog

Under 2025 initierade Schizofreniförbundet ett samarbete med kulturprojektet ORDER2025; en konstnärlig satsning som utforskade psykosens erfarenhet genom teater, bildkonst och samtal. Projektet tog avstamp i Lars Noréns diktsamling Order och dramatiserades av dramatikern Mats Flink, med inslag av autentiskt material och erfarenhetsbaserad kunskap. Samarbetet omfattade scenföreställningar, en konstutställning samt ett öppet panelsamtal där konstnärer, forskare, kliniker och personer med egen erfarenhet deltog. Konstutställningen innehöll ett stort antal verk skapade av personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa samt anhöriga. Genom dessa uttryck gavs utrymme för perspektiv som sällan synliggörs i offentligheten och publiken fick möjlighet att ta del av psykosens erfarenheter genom konstnärliga gestaltningar. Genom projektet utvecklades en ny form av kunskapsutbyte där kultur, forskning och civilsamhälle möttes för att skapa djupare förståelse för psykos och psykiskt lidande. Initiativet visar hur kultur och tvärssektoriella partnerskap kan fungera som ett komplement till traditionell folkbildning och bidra till ett mer nyanserat offentligt samtal om psykisk sjukdom.

Digitalisering som verktyg för ökad räckvidd

Under året har förbundet tydligt uppmärksammat möjligheten att i större utsträckning bedriva studiecirkelverksamhet i digital form. Den digitala utvecklingen har lyfts, och bla använts av Prospectgruppen som ett sätt att minska geografiska hinder och nå personer som annars har svårt att delta fysiskt. Digitala arbetssätt stärker tillgängligheten och bidrar till ökad jämlikhet inom målgruppen. Digitaliseringen ses därmed som en strategisk förstärkning av folkbildningsuppdraget.

Erasmus+ – internationell metodutveckling och kunskapsutbyte

Under 2025 beviljades Schizofreniförbundet sitt första Erasmus+-anslag och inledde ett tvåårigt samarbete med organisationer i Grekland och Portugal. Projektet syftar till att stärka återhämtningsinriktade arbetssätt och utveckla metoder med egenerfarenhet i centrum. Genom Erasmus+ har förbundet breddat sitt utbildnings- och utvecklingsarbete till en europeisk nivå. Det internationella samarbetet stärker metodutveckling, erfarenhetsutbyte och organisatorisk kompetens, och bidrar till att förbundet positioneras som en aktiv utvecklingsaktör även utanför Sverige.

Samlad bedömning – nationell samverkan och internationell utveckling

År 2025 visar att Schizofreniförbundet har vidareutvecklat sitt arbete genom en kombination av etablerad folkbildningssamverkan, nya tvärsektoriella partnerskap, digital utveckling och internationellt metodutbyte. Samarbetet med Studieförbundet Vuxenskolan har fortsatt att utgöra en stabil grund för studiecirklar och bildningsinsatser, samtidigt som digitala arbetssätt har stärkt tillgängligheten och möjliggjort deltagande oberoende av geografisk plats. Genom initiativ som kulturprojektet ORDER2025 har förbundet också prövat nya former för kunskapsutbyte där kultur, forskning och erfarenhetskunskap möts. Dessa samarbeten har breddat folkbildningsuppdraget och skapat nya arenor för dialog och lärande kring psykos och psykisk hälsa. Samtidigt har Erasmus+-projektet öppnat för strategisk utveckling på europeisk nivå och stärkt förbundets roll i internationella samarbeten kring återhämtningsinriktade arbetssätt och metodutveckling. Sammantaget visar arbetet under året att förbundet har stärkt sin kapacitet att kombinera nationell samverkan med internationell kompetensutveckling och nya former för kunskapsförmedling.

Förbättringsområden

- Kartlägga omfattningen av digitala studiecirklar och deras geografiska spridning för att stärka planering, uppföljning och tillgänglighet i folkbildningsarbetet.
- Utveckla en digital utbildningsplattform för Prospect och andra kunskaps- och stödprogram för att nå fler deltagare nationellt.
- Säkerställa långsiktig finansiering och systematisk spridning av erfarenheter och metoder från Erasmus+-projektet.
- Utveckla internationella utbildnings- och samarbetsmoduler som kan implementeras i förbundets nationella verksamhet.
- Stärka lokalföreningarnas digitala kompetens för att möjliggöra fler digitala studiecirklar, utbildningar och mötesformer.

Mål 9 - Samverkan för förbättrad livskvalitet och inkludering

Schizofreniförbundet ska på nationell nivå aktivt driva frågor inom samverkan för förbättrad livskvalitet och inkludering utifrån mål och visioner.

- Förbundet bör ytterligare utveckla samarbetet med Funktionsrätt Sverige, NSPH (Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa)/(H)järnkoll, RSMH (Riksförbundet för Social och Mental Hälsa), Balans (riksförbundet för människor med depression, utmattningssyndrom och bipolär sjukdom samt deras anhöriga, Fontänhusen (riksförbundet som arbetar för arbetsinriktad rehabilitering samt för att skapa mening och bryta isolering), samt UUA (Universellt Utformade Arbetsplatser). Samtliga förbund arbetar för att åstadkomma förbättrade ekonomiska villkor för den enskilde liksom möjligheter till bättre livskvalité när det gäller boende, arbete och sysselsättning.

Uppnådda mål och framsteg 2025 – mål 9

Schizofreniförbundet ska på nationell nivå aktivt driva frågor genom samverkan för förbättrad livskvalitet och inkludering. Samarbeten ska bidra till stärkta ekonomiska villkor, bättre förutsättningar för arbete och sysselsättning samt ökad social och bostadsmässig trygghet för personer med schizofreni och liknande psykosjukdomar.

Gemensam opinionsbildning för stärkt ekonomisk trygghet

Genom fördjupat samarbete med Riksförbundet Balans, Attention och RSMH har Schizofreniförbundet under 2025 stärkt den gemensamma rösten i frågor som rör tillgänglighet, samhällsservice och ekonomiska villkor. Den gemensamma debattartikeln i Uppsala Nya Tidning i juni 2025 markerade en tydlig ståndpunkt kring behovet av fungerande stödstrukturer och jämlika livsvillkor. Samverkan innebär att frågor om sjukersättning, aktivitetsersättning, socialtjänstinsatser och stöd till anhöriga kan drivas med större tyngd. Genom att agera tillsammans förstärks kravet på ekonomisk trygghet som grund för återhämtning och delaktighet.

Samlad opinionsbildning för jämlik tillgång till läkemedel

Under 2025 tog Schizofreniförbundet initiativ till en skrivelse riktad till regeringen och centrala beslutsfattare med titeln "Schizofreni och läkemedel – när ekonomin avgör liv och död". I skrivelsen lyfte förbundet de allvarliga konsekvenser som ett höjt högkostnadsskydd för läkemedel riskerar att få för personer med schizofreni och andra svåra psykosjukdomar. Personer i målgruppen befinner sig ofta i en ekonomiskt utsatt situation samtidigt som kontinuerlig läkemedelsbehandling är avgörande för att förebygga återfall, funktionsnedsättning och förtida död. Med stöd i internationell och svensk forskning tydliggjorde förbundet att antipsykotiska läkemedel har en stark skyddande effekt mot återinsjuknande och förtida död. Särskilt långverkande injektionsbehandlingar minskar risken för återkommande psykos och sjukhusinläggningar, men tillgången till dessa behandlingar påverkas i dag av regionala skillnader och ekonomiska hinder för patienten. Skrivelsen pekade därför på behovet av en mer jämlik nationell praxis där långverkande injektionsbehandlingar i större utsträckning hanteras som en del av vårdens behandling och inte som en kostnad för den enskilde patienten. Genom detta initiativ har Schizofreniförbundet bidragit till att synliggöra sambandet mellan ekonomiska villkor, tillgång till behandling och livskvalitet för personer med svår psykisk sjukdom.

Arbete och meningsfull sysselsättning

Samarbetet med Fontänhusens riksförbund och andra funktionsrättsorganisationer har bidragit till att lyfta arbetsinriktad rehabilitering och meningsfull sysselsättning som centrala delar av livskvalitet. Arbete är inte enbart en försörjningsfråga, det är en fråga om inkludering, identitet och psykisk hälsa. Genom gemensamma ställningstaganden stärks kravet på att regioner och kommuner ska erbjuda strukturerade, återhämtningsinriktade och individanpassade vägar till arbete.

Boende och social stabilitet

I samverkan med Funktionsrätt Sverige, NSPH, (H)järnkoll och andra organisationer har frågor om boende, social stabilitet och tillgång till stödinsatser lyfts med ökad kraft. Ett tryggt boende är en förutsättning för behandling, återhämtning och möjlighet att delta i samhällslivet. Genom bred samverkan stärks påverkansarbetet gentemot beslutsfattare för att säkerställa att personer med psykisk funktionsnedsättning inte hamnar i gränslandet mellan myndigheter.

Nytt samarbete med SANE – kunskap för nästa generation

Det nya samarbetet med SANE inom ramen för ett Arvsfondsprojekt innebär en konkret kunskapsinsats riktad till barn och föräldrar. Genom att utveckla begripligt och tryggt informationsmaterial om psykotiska symtom stärks förutsättningarna för tidig förståelse och minskad rädsla. Förbundet bidrar genom referensgruppsarbete, kvalitetssäkring och erfarenhetsbaserade inspel. Detta är ett exempel på hur samverkan omsätts i konkret stöd för familjer och därmed i förbättrade livsvillkor.

Personligt ombud – rättssäkerhetsfråga

Genom deltagande i den nationella konferensen för personliga ombud (14–15 maj 2025) har förbundet aktivt bidragit till diskussioner om digitalisering, ny socialtjänstlag och förslag om biståndsbedömning av PO-stöd. PO-verksamheten är avgörande för individens möjlighet att navigera mellan myndigheter, säkerställa rättigheter och få tillgång till stöd. Samverkan inom detta område har direkt betydelse för ekonomisk trygghet och praktisk livsstabilitet.

Samlad bedömning – samverkan med konkret effekt

År 2025 visar att Schizofreniförbundets samverkan inte enbart har varit relationsskapande utan tydligt påverkansinriktad. Genom gemensamma debattartiklar, policyinitiativ, projekt och nationell dialog har frågor om ekonomisk trygghet, jämlik tillgång till läkemedel, arbete, boende och rättssäkerhet drivits med ökad tyngd. Samarbeten med andra funktionsrättsorganisationer har gjort det möjligt att synliggöra hur ekonomiska villkor, tillgång till behandling och social stabilitet tillsammans påverkar möjligheterna till återhämtning och delaktighet i samhället. Samtidigt har konkreta samverkansinsatser, såsom Arvsfondsprojektet med SANE och dialogen kring personligt ombud, bidragit till att stärka kunskap, rättigheter och praktiskt stöd för målgruppen. Samverkan har därmed fungerat som en strategisk kraft för att förbättra livsvillkor, stärka inkludering och öka synligheten för personer som lever med schizofreni i samhällsdebatten.

Förbättringsområden

- Tydligare gemensamma policydokument tillsammans med samverkansorganisationer.
- En årlig gemensam prioriteringsagenda kring ekonomisk trygghet, arbete och social stabilitet.
- Systematisk uppföljning av effekter av gemensamma debattartiklar och opinionsinitiativ.
- Fördjupad samverkan kring bostadsfrågor och långsiktig social stabilitet.
- Utveckla samarbetet kring personligt ombud i relation till den nya socialtjänstlagen.

Mål 10 - Nordiskt och internationellt samarbete för gemensamma framsteg

Schizofreniförbundet ska bidra med expertis i nordiskt och internationellt samarbete för gemensamma framsteg.

- a) Förbundet fortsätter söka hitta nya samarbetsformer och projektidéer i Norden med våra systerorganisationer FINFAMI i Finland, LPP i Norge, Bedre Psykiatri och Skitzofreniföreningen i Danmark samt också söka kontakt med liknande organisation på Island.
- b) Förbundet ska fortsätta utveckla det internationella samarbetet med EUFAMI (European Federation of Associations of Families of People with Mental Illness) genom att aktivt delta i och utveckla kontakter med våra systerorganisationer i Europa och internationellt samt att översätta de policypaper om familjens roll, medicinering och återhämtning som EUFAMI har, för att se hur de stämmer med förbundets policyprogram.

Uppnådda mål och framsteg 2025 – mål 10

Schizofreniförbundet ska bidra med expertis i nordiskt och internationellt samarbete för gemensamma framsteg. Arbetet ska stärka patient- och anhörigperspektivet i forskning, klinisk praktik och policyutveckling samt positionera förbundet som en aktiv internationell aktör.

Ledande internationella vetenskapliga kongresser

Under 2025 har Schizofreniförbundet haft ett omfattande internationellt genomslag genom medverkan i ledande vetenskapliga kongresser. Vid SIRS 2025 (Schizophrenia International Research Society) deltog förbundet i ett internationellt symposium om hur evidens snabbare kan omsättas till jämlik och praktisk psykosvård. I anslutning till symposiet publicerades de internationella konsensusriktlinjerna för algoritmbaserad läkemedelsbehandling av schizofreni (INTEGRATE) i The Lancet Psychiatry. Förbundets medverkan bidrog till att stärka kopplingen mellan forskning, klinik och patientperspektiv. Vid ECNP 2025 (European College of Neuropsychopharmacology) i Amsterdam var Åsa Konradsson Geuken inbjuden talare med föredraget 'Ensuring the Carer and Patient Voice is Heard'. Presentationens kärna var att personer med egen erfarenhet och deras anhöriga måste vara jämbördiga parter i forskning och policyutveckling. Detta tydliggjorde Sveriges roll som föregångare i samskapande och personcentrerad psykiatri.

Globala kongresser och policyforum

Schizofreniförbundet deltog i World Mental Health Congress 2025 i Portugal, med över 600 delegater inklusive representanter från WHO och World Federation for Mental Health. Förbundet presenterade den engelska barnboken 'When the Brain Gets Sick' som ett konkret antistigmaverktyg riktat till barn och familjer. Arbetet gav internationell synlighet åt svenskt kunskaps- och förebyggandearbete. Den 11 mars 2025 deltog förbundet i NGO CSW Forum 69 i New York, kopplat till FN:s kvinnokommission. Här lyftes kvinnors psykiska hälsa, könsspecifika kunskapsluckor och behovet av mer jämställda kliniska prövningar. Schizofreniförbundet placerade därmed frågan om schizofreni i ett globalt jämställdhetsperspektiv.

Europeiskt ledarskap genom EUFAMI

Schizofreniförbundet arrangerade tillsammans med EUFAMI organisationens General Meeting i Stockholm med deltagare från 26 europeiska länder. Mötet fokuserade på anhörigperspektiv och

erfarenhetsutbyte kring psykisk ohälsa. Under året valdes Åsa Konradsson Geuken till President för EUFAMI. Detta innebär ett tydligt förstärkt svenskt inflytande i europeisk policyutveckling kring familjens roll, medicinering och återhämtning.

Internationella nätverk och antistigmaarbete

Under 2025 var Schizofreniförbundet aktiv medlem i den internationella rörelsen Silver Ribbon och deltog i globalt antistigmaarbete. Förbundet medverkade i internationella workshops, inklusive deltagande i ett sammanhang kopplat till FN, där frågor om stigma, mänskliga rättigheter och psykisk hälsa diskuterades på global nivå. Genom representation i advisory panel bidrog förbundet till att säkerställa att patient- och anhörigperspektivet integrerades i internationella strategier och policyutveckling. Arbetet innebar att svenska erfarenheter och medlemsnära kunskap fördes in i globala samtal om rättigheter, inkludering och jämlik vård.

Samlad bedömning – ett exceptionellt internationellt genomslag

År 2025 var ett exceptionellt starkt internationellt år för Schizofreniförbundet. Genom medverkan i ledande vetenskapliga kongresser, globala policyforum, europeiska ledningsstrukturer och internationella nätverk har förbundet bidragit med expertis, erfarenhetsbaserad kunskap och strategiskt ledarskap. Arbetet har stärkt Sveriges roll i den globala utvecklingen av psykiatri, breddat internationella nätverk och säkerställt att anhörig- och patientperspektivet får genomslag i forskning, riktlinjer och policy. Mål 10 är därmed inte enbart uppfyllt – det har överträffats.

Förbättringsområden

- Återetablera formaliserad nordisk samverkansstruktur med återkommande möten.
- Systematisk översättning och anpassning av EUFAMI:s policydokument till svensk kontext.
- Utveckla en internationell strategi med tydliga prioriterade områden.
- Säkerställa kunskapsåterföring från internationella kongresser till medlemmar och beslutsfattare.
- Söka ytterligare EU-finansiering inom forskning och utbildning.

Slutsats

År 2025 markerar en tydlig förskjutning i Schizofreniförbundets position från påverkansaktör till systemformande kraft.

Under året har förbundet förenat vetenskaplig tyngd, medlemsnära erfarenhetskunskap och strategisk organisationsutveckling. Arbetet har bedrivits parallellt på flera nivåer: i nationella riktlinjeforum, i internationella kongresser, i myndighetsdialoger, i media och i det enskilda samtalet med medlemmar och anhöriga.

Förbundet har påverkat behandlingsriktlinjer publicerade i The Lancet Psychiatry, mobiliserat röster i läkemedelsfrågor, stärkt patient- och anhörigperspektivet i europeiskt policyarbete och samtidigt besvarat över 3 200 individuella samtal i Stödlinjen. Det är denna kombination, systempåverkan och individstöd som utgör förbundets särprägel.

Särskilt framträdande under 2025 är:

- Fördjupad nationell opinionsroll i frågor om psykosvård, metabol hälsa och läkemedelstillgång.
- Ett exceptionellt internationellt genomslag genom EUFAMI, SIRS, ECNP och globala forum.
- Strategisk organisationsförstärkning med stabil ekonomi och tydligare styrning.
- Ett stärkt erfarenhetsperspektiv som aktivt påverkar policy och riktlinjer.
- Utvecklingen från nationell aktör till europeisk metodutvecklingspartner genom Erasmus+.
- Ett breddat antistigmaarbete genom kultur, folkbildning och internationell kunskapsspridning, bland annat genom barnboken *When the Brain Gets Sick* och kulturprojektet ORDER2025.

Utmaningarna är fortsatt betydande. Överdödligheten kvarstår. Tvångsvårdens rättssäkerhet behöver stärkas. Social otrygghet och ojämlik tillgång till stöd består. Men 2025 visar att Schizofreniförbundet har kapacitet att möta dessa utmaningar, inte genom symbolisk närvaro, utan genom konkret påverkan.

Förbundet står nu starkare organisatoriskt, tydligare politiskt och mer internationellt förankrat än tidigare. Grunden är lagd för fortsatt arbete mot en jämlik, evidensbaserad och värdig vård samt ett samhälle där personer med schizofreni och deras anhöriga ges fulla rättigheter, trygghet och möjlighet till delaktighet.

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 20 pages before this page

Dokumentet inneholder 20 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 20 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 20 sider før denne side

Detta dokument innehåller 20 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 21 pages before this page

Dokumentet inneholder 21 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 21 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 21 sider før denne side

Detta dokument innehåller 21 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende